

PREOT
MIHAI HIMCINSCHI

MISIUNE
și
DIALOG

PREOT
MIHAI HIMCINSCHI

MISIUNE *și* DIALOG

Ontologia misionară a Bisericii
din perspectiva dialogului interreligios

Ediția a doua, revizuită

*Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreașfințitului Părinte IRINEU,
Arhiepiscop al Alba Iuliei*

Ediția
REÎNTREGIREA
Alba Iulia, 2020

Tehnoredactare și copertă: **Andrei Motora**
Corectură: **Pr. Nicolae Aloman, Andrei Motora**

Colecția *Studia Theologia*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HIMCINSCHI, MIHAI

Misiune și dialog : ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios / preot Mihai Himcinschi ; carte tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Irineu, Arhiepiscop al Alba Iuliei. - Ed. a 2-a, reviz.. - Alba Iulia : Reîntregirea, 2020

Conține bibliografie
ISBN 978-606-509-458-1

2

EDITURA REÎNTREGIREA
Str. Mihai Viteazul, nr. 16
510010, Alba Iulia (RO)
Tel: 0258 811 690
editurareintregirea@gmail.com
www.editurareintregirea.ro

CUPRINS

INTRODUCERE..... 5

CAPITOLUL I:

MISIUNEA BISERICII..... 9

1. Preliminarii..... 9
2. Misiunea Bisericii – mesaj și actualitate10
3. Întâlnirea cu alte religii 22
4. Misiunea Persoanelor divine.....23
5. Analiza noțiunii de misiune a Persoanelor divine.....23
6. Sensul teologic al noțiunii biblice de misiune.....25
7. Noțiunea de misiune25
8. Compararea analogică a noțiunii de misiune 26
9. Comparația cu noțiunea biblică de misiune 28
10. Teologia iconomiei..... 28
11. Misiune și acces. De la Persoanele divine
 la persoanele umane 29
12. Misiune și dăruire..... 30
13. Misiunea Persoanelor divine și convertirea omului.....31
14. Laicii și preoții..... 34

CAPITOLUL II:

COMUNIUNEA ÎN MISIUNE -

FORMĂ PERMANENTĂ DE UNITATE ECLESIALĂ.....37

1. Preliminarii.....37
2. Apartenența la comunitățile Bisericii..... 39
3. Apostolicitatea Bisericii..... 41

CAPITOLUL III:

SFÂNTA TREIME ȘI MISIUNEA BISERICII.....	51
1. Misiunile Persoanelor divine (<i>ad intra</i> și <i>ad extra</i>) izvorul suprem al vieții Bisericii.....	51
2. Misiuni trinitare nevăzute	58
3. Dinamismul misionar al Bisericii derivă din misiunile (trimiterile) trinitar-personal-dumnezeiești.....	59
4. Dinamismul misionar este sprijinit pe universalitatea ființială a Bisericii	61
5. Duhul Sfânt – Misionarul (In. 15, 26) - nașterea și expansiunea Bisericii	61
6. Apostolul (Lc. 4, 18) și apostolii.....	66

CAPITOLUL IV:

TRĂSĂTURILE MONOTEISMULUI TRINITAR.....	73
1. Revelația.....	74
2. Mântuirea.....	75
3. Comunicarea lui Dumnezeu.....	76
4. Monoteism și comunicare.....	77
5. Monoteism și manifestare.....	78
6. Monoteism și mântuire.....	79
7. Viața teologică în monoteismul trinitar.....	80
8. Monoteism trinitar în Crez.....	84

CAPITOLUL V:

BISERICA ȘI SCRIPTURA - AUTORITATEA ECLESIAL-MISIONARĂ.....	89
1. Misiune, Biserică, Scriptură.....	89
2. Simplitatea Bibliiei	100
3. Biblia – obiect de consum.....	103

MISIUNE ȘI DIALOG

Ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios

CAPITOLUL VI:

MISIUNEA BISERICII ȘI

VESTIREA EVANGHELIEI LUI HRISTOS 105

1. Evanghelie și mântuire..... 105
2. Evanghelia lui Hristos în Biserică 127
3. Omul evanghelic..... 131

CAPITOLUL VII:

SECULARIZAREA..... 139

1. Desacralizare și autonomizare 139
2. Biserica în noua societate urbană..... 144
3. O societate secularizată..... 145

CAPITOLUL VIII:

EVANGHELIA LUI HRISTOS

ȘI CULTURA LUMII..... 149

1. Teologia sistematică și cultura.
Cultura ca gândire în orizontul științelor 149
2. Evanghelie și cultură în Biserica Apuseană..... 152
3. Sensul cuvântului cultură..... 153
4. Scopul lucrării de evanghelizare a culturii..... 155
5. Cultura și evanghelizarea în Biblie 155
6. O originală evanghelizare a culturii 158
7. Kerigma apostolică și credința
comunităților primare 161
 - a. *Hristologia Sfântului Apostol Pavel*..... 161
 - b. *Hristologia Sfântului Ioan Teologul*.
Învățătura despre Întruparea Logosului
în Iisus Hristos și existența Lui
din veci din Tatăl 163

c. <i>Iisus Hristos comunică credincioșilor filiația divină</i>	164
8. Mărturisirile creștine din epoca primară	165
9. Pluralitatea culturală și eclesială	166

CAPITOLUL IX:

NOUA EVANGHELIZARE SAU MISIUNEA

BISERICII ÎN EPOCA POST-MODERNĂ	169
1. Structura și metoda noii evanghelizări	171
a. <i>Structura</i>	171
b. <i>Metoda</i>	179
2. Aspectele esențiale ale noii evanghelizări	184
a. <i>Convertire prin pocăință</i>	184
b. <i>Împărăția lui Dumnezeu</i>	187
c. <i>Iisus Hristos</i>	191
d. <i>Viața veșnică</i>	196

CAPITOLUL X:

PROZELITISMUL	199
1. Noțiune și contramărturie	199
2. Perspectiva ecumenică în ceea ce privește apartenența la Biserică.....	204

CAPITOLUL XI:

MISIUNE ȘI DIALOG	207
1. Preliminarii.....	207
2. Revelație, misiune și dialog.....	208
a. <i>Misiunea Bisericii și principiul de lectură a Scripturii</i>	208

MISIUNE ȘI DIALOG

Ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios

b. <i>Semnificația lecturii literare și spirituale a Bibliei în cadrul misiunii și dialogului interreligios</i>	210
3. Dialogul ecumenic.....	215
4. Dialogul interreligios	216
5. Tipuri de dialog.....	217
6. „Revoluția” dialogului interreligios	219
7. Critica dialogului interreligios.....	221
8. Perspectivele dialogului	222
9. Teologia creștină a pluralismului religios	223
10. Pluralism și pluralitate	228
11. Aplicarea dialogului interreligios.....	229

CAPITOLUL XII:

DIALOGUL INTERRELIGIOS MONOTEIST	231
1. Preliminarii.....	231
2. Noțiunea de dialog interreligios	235
3. Antecedentele dialogului interreligios	241
4. Pluralism și secularizare	241
5. Pluralismul și resurgență religioasă.....	244
6. Pluralism și relativism religios.....	245
7. Pluralism și ecumenism	249
8. Premisele dialogului interreligios monoteist	254
9. Baza comună a dialogului interreligios monoteist	257
10. Dreptul la opinie	259
11. Identitate și deschidere.....	261
12. Garanția adevărului.....	263

CAPITOLUL XIII:

RELIGIILE MONOTEISTE ÎN DIALOG	265
A. DUMNEZEUL LUI ISRAEL	265
1. Monoteismul lui Israel.....	265
2. Personalitatea lui Dumnezeu în Vechiul Testament	266
3. Atributele divine în viziunea lui Israel	267
a. <i>Transcendența</i>	267
b. <i>Sfințenia</i>	268
c. <i>Atotputernicia și Domnia</i>	269
d. <i>Înțelepciunea și Dreptatea</i>	269
4. Se poate vorbi despre o revelație a misterului trinitar în Vechiul Testament?	269
a. <i>Datele problemei</i>	269
b. <i>Tentative de conciliere</i>	270
c. <i>Noțiuni vechi-testamentare pregătesc revelația trinitară</i>	270
5. Israel și Biserica	270
6. Dialogul iudeo-creștin	272
a. <i>Cunoașterea reciprocă</i>	273
b. <i>Convergențe</i>	277
c. <i>Viziunea etică a condiției umane</i>	277
d. <i>Democrația și libertatea</i>	278
e. <i>Refuzul rasismului</i>	279
f. <i>Monolatria lui Israel</i>	280
g. <i>De la monolatrie la monoteism</i>	282
h. <i>Misiunea lui Mesia</i>	284
i. <i>Săracul Torei și al Evangheliei</i>	288
j. <i>Chipul lui Dumnezeu în om</i>	291

MISIUNE ȘI DIALOG

Ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios

B. DIALOGUL ISLAMO-CREȘTIN	295
a. <i>Preliminarii</i>	295
b. <i>Efortul de a înțelege Islamul</i>	297
c. <i>Imperativele dialogului</i>	399
d. <i>Monoteismul în Biblie și Coran</i>	303
e. <i>Revelație și Cuvânt veșnic</i>	312
f. <i>Duhul lui Dumnezeu în Biblie și Coran</i>	317
g. <i>Rûh în Coran</i>	322
h. <i>Un dialog al teologilor</i>	323
i. <i>Mizele dialogului</i>	325
BIBLIOGRAFIE	327

